

MISIONĀRE
ANNA IRBE — SIEVIETE,
KURA APSTEIDZA SAVU LAIKU

Violeta Stivena (Violet Stephen)

Tamilu dzejas grāmatā «Kural» ir pants:
“*Anbilar yellam thamaku uriyar*
Anbudiar yenbum uriyar pirarku.”
“Nemilošie pieder tikai sev pašiem,
Mīlošie vienmēr pieder visiem.”

Anna Irbe piederēja visiem — *Missi-amma*, eiropiešu māte visiem mazajiem bērniem, kuru roku tīrību viņa pārbaudīja pirms ēdienreizēm, vecajiem ļaudīm viņas namā, skolotājiem skolā, strādniekiem, viesiem, bīskapiem, misionāriem un slimajiem, no kuriem daži bija ieradušies, lai beigtu dzīvi Karunāgarapurī patvērumā.

Viņa piederēja arī mums, Stīvenu ģimenes bērniem — mūsu mīļotā Omīte, spēcīga personība, kura mācīja mums priecāties par dzīvi, atšķirt pareizo no nepareizā un rūpēties par līdzcilvēkiem.

Viņa sauca mani “Violeta” (ar latviešu galotni — *tulk.*), un visās grūtībās, kas augot bija jāpārvar, viņa bija līdzās ar atbalstu un padomu.

Reiz, kad man bija desmit gadu, es sarūgtināta atskrēju no skolas un teicu, ka klasesbiedri mani ķircina un sauc par stulbo ēzeli. Viņa pacēla acis no sava rakstu darba un jautāja: “Un vai tad tu tāda esi?” Šis praktiskais atbalsts palīdzēja man arī vēlāk pieaugušo dzīvē, kad Lielbritānijā nācās dzirdēt rasistiskas piezīmes. Savukārt pēc divdesmit gadu vecuma, kad vecāki rīkoja manas kāzas, viņa jautāja, vai man patīk mans nākamais vīrs. Kad es teicu “nē”, taču nevēlos sāpināt māti, viņa paņēma mani uz nedēļu pie sevis un situāciju atrisināja.

Manas visagrākās atmiņas par viņu ir no Karunāgarapurī misijas stacijas. Mēs ar brāli Džonu rāpāmies kokos vai spēlējām kristības ar rotaļu trusīšiem, un viņa nostājās verandā un sauca: “*Thumbi, pappa sappida varungal!*” — “Mazo brālīt, mazo meitenīt, nāciet ēst!”

Mana māte bija skolas vadītāja, tēvs — mācītājs. Mēs — bērni — ēdām kopā ar Omīti un ar viņas viesiem misionāriem pastorātā. Indieši un eiropieši netika nošķirti, un tas notika Britu impērijas laikā, kad eiropieši uzsvēra savu īpašo statusu.

Anna Irbe — misionāre

Kad bīskaps Kārlis Irbe 1924. gada pavasarī Rīgā iesvētīja vecāko meitu Annu Irbi, viņš sacīja: “Pirms trīsdesmit septiņiem gadiem es stāvēju tieši tāpat kā tu pie altāra; grūtības tev jau ir pazīstamas.. Es nebaidos, ka tu varētu nobīties no grūtībām, es baidos, ka tu varētu zaudēt garīgo spēku un pacietību brīdī, kad misijas darba sekmes nebūs pamanāmas.” Saņēmusi tēva svētību, viņa ar kuģi ceļoja uz tālo Dienvidindiju, lai sāktu savu garo misionāres dzīvi Tā dēļ, kam viņa dedzīgi ticēja.

Pirms tam viņa bija rakstījusi Zviedrijas misijai: “Pirms astoņiem gadiem Latvijā viesojās misionārs Sandegrēns. Viņš stāstīja par zviedru misiju Indijā, un es domāju, ka Kristus, iespējams, vēlas, lai es kļūtu par instrumentu viņa svētajā rokā, lai rādītu pareizo ceļu tiem nelaimīgajiem cilvēkiem, kurus vēl apņem tumsa.”

Bīskaps Kārlis Irbe

*Bīskaps
J. Sandegrēns*

Anna Irbe

Anna jau bija pārdzīvojusi divus vai trīs traumatiskus gadus, bēgot no boļševikiem uz Melnās jūras piekrasti un ceļojot atpakaļ uz Rīgu.

Anna Irbe dzimusi 1890. gada 19. septembrī. Rīgā ieguvusi skolotājas izglītību, tad Šveicē studējusi slimnieku kristīgo kopšanu. Pēc tam viņa pievienojās savai ģimenei vasarnīcā pie Melnās jūras. Viņa tikās ar krievu inteliģenci un apprecējās ar krievu grāfu Kalitjajevu. Viņiem bija divi dēli — Kirils un Viktors. Anna pievienojās Tolstoja kustībai, viņu ļoti iespaidoja tās vēsts par kristīgo vienkāršību.

Tad 1917. gadā Krievijā sākās revolūcija, un pie varas nāca boļševiki. Viņas vecāki jau bija projām, vīrs miris, un viņa pavadīja vairākus garus mēnešus, ceļodama atpakaļ uz Latviju. Šajā bēgļu laikā viņai palīdzēja un viņa palīdzēja latviešiem. Viņai palīdzēja arī kazaki, ar kuriem kopā viņa dzīvoja lauku apvidos.

Savā pieteikumā Zviedrijas misijai viņa rakstīja par tā laika izjūtām: “Dzīvojot tāpat kā trūcīgie, es iemācījos paļauties vienīgi uz Dieva vadību. Dzīvojot ar kazakiem, es biju gluži laimīga. Tādās mežonīgās vietās cilvēki viens otram ir ļoti vajadzīgi. Kad atgriezos Latvijā, viss bija pavisam savādāk .. šķita, ka nav vietas sirdī tam, lai būtu atkarīga no Dieva. Nav viegli dzīvot šajā vidē.”

*Mācītājs Stīvens pie pastorāta ēkas
Karunāgarapuri*

Šajā Annas Irbes dzīves brīdī, 1923. gada pavasarī, pa ceļam no Indijas uz Zviedriju misionārs Sandegrēns apciemoja savu draugu bīskapu Kārli Irbi Rīgā. Pie vakariņu galda viņi runāja par misiju, un mācītājs Sandegrēns sacīja, ka Zviedrijas misija palīdzēs Latvijas Baznīcai sākt misijas darbu un labprāt pieņems darbiniekus, it īpaši sievietes, jo ir liela nepieciešamība palīdzēt nabadzīgajām sievietēm Indijā. Anna, dzirdot par šo vajadzību, vienkārši sacīja: “Ņemiet mani.” Pēc *Dr. Feldmaņa* vārdiem, kurš apciemoja Annu misijas stacijā Karunagarapuri 1938. gadā, tas bija bijis dziļas kristīgas pārlicības brīdis.

Jau 1924. gada oktobrī Anna kopā ar dēlu Kirilu kuģoja uz Indiju.

Tad 1931. gadā pēc septiņiem gadiem Anna atkal atgriezās Latvijā uz vienu gadu ilgu atvaļinājumu. Viņa apmetās pie tēva un ceļoja, vākdama ziedojumus savam darbam. Šajā laikā viņa rakstīja Zviedru misijai: “Man ir padomā izveidot nelielu ciematu mūsu jaunajiem kristiešiem Koimbatoras apgabalā.”

Annai ar tēvu bija tuvas attiecības, viņi regulāri sazinājās pat tad, kad Anna bija Indijā. Kārlis Irbe, kuram tad jau bija pāri sptiņdesmit, ļoti interesējās par viņas darbu un pat sāka mācīties angļu valodu, lai apciemotu meitu misijas stacijā.

Anna, stalta un stipra, tāpat kā viņš, arī bija liberāli noskaņota un ticēja ekumenismam, un pāri visam — viņai bija tāda pati liela ticība, kas viņu uzturēja. Diemžēl Kārlis Irbe nomira 1934. gadā, nepaspējis apciemot meitu. 1933. gadā, atgriezusies Indijā, Anna sāka īstenot savu sapni.

*Meibela Stīvena, mācītājs Stīvens,
priekšā Violeta un Amaladass*

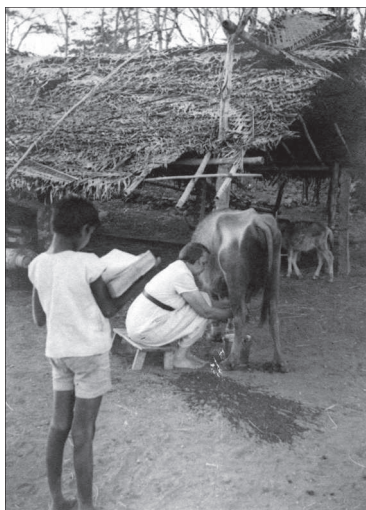
Karunāgarapurī

Karunai — žēlastība, *karam* — rokas, *puri* — vieta. Vieta, kur mīt žēlsirdīgas rokas, vieta, kas kļuvusi par unikālu kristiešu centru — holistiska, pati sevi uzturoša kopiena.

Karunāgarapurī misijas stacija, kurai piederēja apmēram septiņpadsmit akri zemes Koimbatoras rajonā Tamilnadā, tika oficiāli atklāta 1933. gada 5. martā ar lielu procesiju, kurā, dziedot dziesmas, uznesa krustu ar vainagu nelielā kalnā. Krusts tika novietots uz akmens balsta. Harolds Frikholms, Zviedru misijas vadītājs deva vietai vārdu Karunāgarapurī, un bīskaps Sandegrēns — svētību, tas pats Sandegrēns, kurš bija iedvesmojis viņu teikt “Nemiet mani!” Rīgā 1923. gadā.

Pirmajā gadā Annai Irbei Karunāgarapurī pievienojās mācītājs Stīvens un viņa sieva, kristieši ceturtajā paaudzē. Mācītājs Stīvens bija tikko ieguvis *B.D.* grādu, un tas viņam bija pirmais kalpošanas gads. Tas bija sākums draudzībai visa mūža garumā, un Anna kļuva *Granny* (Omīte), par trešo no mūsu vecākiem.

Misijas darbs tika sākts, iestādot kokus, tai skaitā, mango un kokosriekstus. Anna Irbe un mācītājs Stīvens uzraudzīja būvniecību. Tika izveidota misijas ēka ar lielu zāli lūgšanām,

*Annas Irbes dzīves mirkļi
Karunāgarapurī misijā.
Fotogrāfijas no Luterā Akadēmijas
bibliotēkas arhīva*

pastorāts, baznīca ar skolas ēku, kuras austrumu pusē bija altārtelpa, nodalīta ar koka durvīm skolas mācību laikā, bet atvērta dievkalpojumiem 6.30 no rīta un vakarā. Tika izveidota aptieka, māja bērniem un veciem ļaudīm kā, piemēram, Īzakam, kurš šeit dzīvoja gadiem, pārvietodamies četrkāpus.

Mana māte stāstīja, ka pirmajā gadā Anna Irbe katru dienu mērojusi 3 km attālo ceļu no Kinathūkadvū, lai uzraudzītu celtniecības darbus. Viņa gāja bez apaviem un bez lietussarga. Vietējie zemnieki viņu saukuši par *rīši* jeb svēto sievieti un kļuvuši viņas draugi. Tie nesuši viņai vēsu, maigu kokosriekstu pienu, ko nodzerties dienas karstumā.

Pēc pirmā gada

Mana māte bija pirmā sieviete, kas palīdzēja Annai Irbei darbā ar sievietēm un bērniem. Viņa kļuva par pamatskolas vadītāju. Līdz 1934. gadam celtni būvniecība bija pabeigta, un Karunāgarapurī kļuva par patstāvīgu holistisku kristiešu kopienu.

Kopienas saimniecībā bija vairāk nekā desmit govju, ziv-

ju diķis, augļu dārzi, dārzeņu un labības lauki, kas uzturēja kopienu. Annas brīnišķīgās organizatores spējas palīdzēja gludi vadīt šī daudzveidīgā “latviešu ciema” darbību. Viņa pati pārraudzīja gan aptieku, gan skolu, gan dzīvojamo māju, gan saimniecību. Es atceros, ka saimniecībā bija kādas piecdesmit vai simts vistas, mango koki augļu dārzā, kā arī kopienā saražotā sviesta un jogurta pārpilnība. Mans brālis Amaladass rakstīja: “Pie ieejas bija divi akmens pīlāri, uz kuru pusloka arkas bija vārdi “Mīli savu tuvāko kā sevi pašu”. Gan Omīte, gan mūsu vecāki sekoja šiem vārdiem burtiski un garā līdz sava mūža pēdējai dienai.”

Viņas abas kopā ar zviedrieti Elnu Vimmerkrancu (*Elna Wimmerkranz*) bija liels spēks Kristīgajā biedrībā un vairāku gadu laikā izveidoja Kristiešu centru, kas kļuva bāka un patvēruma gan apkārtnes ciemu iedzīvotājiem, gan arī misionāriem, biskapiem, mācītājiem un pilsētniekiem.

Annas Irbes sapnis par ciemu, latviešu ciemu, bija piepildījies.

Aizmugurē no kreisās: Elna Vimmerkranca, mācītājs Stīvens un Anna Irbe kopā ar jaunajiem indiešu kristiešiem

Katru rītu un vakaru pulksten sešos zvanija zvans, un katrs, lai kur atrastos, apstājās lūgšanai. Tas atstāju uz indiešiem dziļu iespaidu.

Par pirmajiem misijas darbiniekiem tika izvēlēti seši jauni vīrieši, kuri bija beiguši skolu, taču bija bez darba. Anna izstrādāja mācību programmu. Viņa vadīja meditācijas. Elna vadīja Bībeles stundas, un mans tēvs mācīja korāļus un dievkalpojuma kārtību. Vakaros studenti brauca uz ciemiem, kur strādniekiem mācīja vienkāršas dziesmas, lasījumus un Lutera katķismu. Tā viena gada laikā tika sagatavoti seši darbinieki. Šim pieaugušo grupām mācīja lasīt arī tamilu valodā.

«Džebamalai»

Karunagarapuri mans tēvs mācīja draudzei un bērniem dziedāt Ticības apliecību un Mūsu Tēvs lūgšanu indiešu melodijās. Mans tēvs rakstīja: “Anna Irbe ir sakārtojusi lūgšanu grāmatu ar dzeju, kurai devusi nosaukumu «Džebamalai» (Lūgšanu vītne). Tā bija saskaņota ar “indijisko” dievkalpojumu. Tajā bija liturģija, kas piemērota ciema iedzīvotājiem, ar lūgšanām un draudzes atbildēm.” Šī «Džebamalai» pārstrādātā veidā tiek lietota vēl joprojām.

Dr. Feldmanis apciemo Karunāgarapuri

1939. gadā Karunāgarapuri apciemoja Dr. Feldmanis no Rīgas un apmetās tur uz diviem mēnešiem. Viņš daudz fotografēja, un viņu dziļi iespaidoja Annas Irbes un mācītāja Stīvena veiktais misijas darbs. Es atkal satiku Dr. Feldmani Rīgā 1999.,

2000. un 2001. gadā. Otrajā reizē viņš teica: “Es vairs neredzu, bet visu laiku es redzu Indiju, Indija ir manu acu priekšā. Viņa (Anna Irbe — *tulk.*) bija svētīta savā aicinājumā, un, ja nebūtu bijis kara, es būtu viņai pievienojies.” Par Annu Irbi viņš teica: “Viņa bija vienkārša, ar stipru gribu un skaidriem lēmumiem, praktiska, rūpējās par elementārām lietām, piemēram, pārbaudīja, vai bērniem ir tīras rokas. Viņa atstāja lielu iespaidu uz indiešiem. Visās lietās viņa bija perfekcioniste, viņas gars vienmēr raudzījās uz ticības īstumu un drošību.”

Karunāgarapurī viņš novēroja Bibeles apmācību sievietēm un strādniekiem no citiem ciemiem. Anna strādāja no sešiem rītā līdz desmitiem vakarā pati pēc savas dienas kārtības. Viņš ievēroja, cik viņa čakli strādā, rūpīgi organizē un plāno apmācības, kuras bija papildītas ar visdažādākajām aktivitātēm.

Dr. Feldmanis man arī stāstīja, ka “tā bija savādāka nekā citas misijas stacijas .. strādnieki netika atstāti vieni, bet rūpīgi sagatavoti darbam”.

Ikmēneša apmācība notika no piektdienas līdz svētdienai un beidzās ar dievkalpojumu. Anna, Elna un G. Stīvens trijātā strādāja ar cilvēkiem praktiski, un tas palīdzēja jaunažiem cilvēkiem augt garīgi. Mācību programma ietvēra:

1) dievkalpojuma, meditācijas, dziedāšanas un indiešu mūzikas ierakstu klausīšanos;

2) pamatīgas zināšanas par Jēzu un Biblii;

3) pārrunas par kristīgās dzīves aktuāliem jautājumiem.

Tad vakaros bija neformālas sarunas par politiskiem notikumiem, un tas veicināja aktīvu domāšanu.

Dr. Feldmanis pamanīja arī to, ka tika lietotas modernas apmācību metodes, un tās viņš novērtēja kā ļoti nozīmīgas. Tika veidotas paraugstundas, kuras pēc tam grupa kritiski analizēja, pievēršot uzmanību apmācības stratēģijai, ieguvumiem un trūkumiem. “Evaņģelizācija un apmācība gāja roku rokā,” sacīja *Dr. Feldmanis*.

Pēdējo reizi ar *Dr. Feldmani* es tikos Rīgā 2001. gadā. Jau iepriekš biju piedalījies viņa vadītā dievkalpojumā, kurš tika noturēts angļu valodā, un viņš man pasniedza Svēto vakarēdie-

nu. Es stāstīju draudzei par Annu Irbi. Šoreiz *Dr. Feldmanis* bija pavisam akls. Viņš satvēra manas rokas un svētīja mani, sakot: “Lai tev būtu Annas Irbes roku un acu spēks.”

Medicīniskais darbs Karunāgarapurī

Medicīniskā aprūpe sākās 1934. gadā. Anna, kura bija izglītojusies slimnieku kristīgajā kopšanā Šveicē, noorganizēja medpuntu un aptieku, lai nodrošinātu ciema iedzīvotāju veselību, kā arī lai apkalpotu apkārtējos ciemus.

Mana māte stāstīja, ka pirmajā gadā daudzi slimie nāca pie Annas pēc tam, kad viņa bija izārstējusi Kelapu Gaunderu (*Chellapa Gounder*) no holēras. Simtiem cilvēku nāca, kļuva veseli un deva ziedojumus. Zāles tika dotas ar lūgšanām. Anna ļoti dziļi izprata cilvēkus un viņu vajadzības. Es atceros, kā viņa rūpējās un uztraucās par mūsu kaimiņiem Kunūras ciemā. Viņa deva spēku un cerību un bija laba uzklaušītāja un padomdevēja. Mans brālis Džons atceras, kā viņš deviņu gadu vecumā sēdējis medpunktā, palīdzēdams slimnieku pārsiešanā. Šī agrīnā saskarsme ar medicīnu, kā arī sarunas ar medmāsu Vecmāmuļu iemācīja viņam iekļūt pret slimniekiem un iedvesmoja viņu pašu kļūt par ārstu — sākumā Indijā un vēlāk Lielbritānijā un Kanādā.

Karunāgarapurī četrdesmitajos gados

Pamatskolā strādāja sešas skolotājas, un mana māte bija direktore. Bērniem no tuvējā ciema, kuri pa dienu ganīja kazas, māte bija noorganizējusi nodarbības vakaros.

Internātā, kur dzīvoja pāri par simts bērniem, bija pārzine, kura vadīja arī veco ļaužu mītni divpadsmit sievietēm un diviem vīriešiem.

Ap šo laiku radās nesaskaņas ar rietumu ciemu fermeriem, kuriem nepatika, ka viņu strādnieki kļūst par kristiešiem, jo viņi baidījās, ka zaudēs vergu darbu. Viens no strādniekiem tika piesiets pie koka un sists tāpēc, ka bija kristietis. Pārējie no grupas nobijušies atbēga uz Karunāgarapurī. Anna Irbe un Elna Vimmerkranca viņus nomierināja.

Mans tēvs rakstīja, ka šajā laikā Anna Irbe ar savām lūgšanām un padomu bija spēka avots. Mans tēvs paņēma ieroci un devās uz ciemu. Kad ciemā dzirdēja par viņa ierašanos, strādnieks jau bija atbrīvots, bet fermeris pazudis. Mans tēvs visu dienu pavadīja ciemā, runājot ar vairākām fermeru grupām. Tikmēr strādnieki tika desmit dienas nodarbināti Karunāgarapurī. Kad bīskaps Beksels (*Bexell*) iesvētīja kapelu, lija lietus — sausās sezonas laikā. Fermeri, redzot šo brīnumaino zīmi, nāca pie mācītāja Stīvena un teica: “Mums nav nekas pret to, ka viņi ir kristieši. Mums vajadzīgs viņu darbs.”

Mans tēvs rakstīja: “Bīskaps Beksels un Anna Irbe bija spēcīgi ticībā un lūgšanās kā pravietis Elija.”

Grupu lūgšanas

Anna Irbe un citi organizēja grupu dievkalpojumus, lai stiprinātu ticību un veicinātu sadraudzību. Ziemsvētkos, Lieldienās un Vasarsvētkos grupas no apkārtējiem sanāca ciemiem sestdienas vakarā un palika līdz svētdienas vakaram. Pēc svētdienas dievkalpojuma viņi saņēma maltīti.

Mana māte stāstīja, ka katros Ziemsvētkos tika uzvesta Kristus piedzimšanas izrāde. Tika ielūgts bīskaps un valdības pārstāvji. Draudze nāca pūļiem, spēlējot mūziku un svinot Kristus piedzimšanu. Katrreiz sanāca ap tūkstoš cilvēku. Viņas laikā Karunāgarapurī notika divdesmit divas šādas *mahanadas* jeb sanākšanas. Cilvēki grupās noturēja lūgšanas un runas. Tas deva gan garīgu un izglītojošu pacēlumu, gan arī stiprināja kopības izjūtu.

Celmlaužu padome

Attīstoties misijas darbam Koimbatoras apgabalā, tika izveidota Celmlaužu padome. Mans tēvs bija pirmais tās vadītājs. Padome sastāvēja no astoņiem mācītājiem un astoņiem misionāriem. Viens no misionāriem — bīskaps Bertils Envals (*Bertil Envall*) — bija mana tēvs labs draugs. Viņš tagad dzīvo Zviedrijā. Anna bija sieviešu darba vadītāja. Viņi tikās reizi mēnesī, lai ziņotu par padarīto, pārrunātu metodes un plānus tālākai attīstībai.

Mans tēvs rakstīja: “[Šajās sanāksmēs] bija dziļas lūgšanas un sadraudzība, eiropieši un indieši strādāja līdzās kā brāļi un māsas.”

Kristības

Anna Irbe ar manu tēvu izstrādāja piemērotu plānu, kā sagatavot kristībām nabadzīgos un neizglītos strādniekus. Anna bija īpaši norūpējusies par to, kā turpināt darbu ar jaunpieņacējiem — ar viņiem strādāja evaņģēlisti. Viņiem tika doti jauni vārdi un krusta zīme. Ikdienā viņi piedalījās dievkalpojumā vietējās sanāksmju vietās, svētdienās viņi kopā ar ģimenēm nāca uz dievkalpojumu Karunāgarapurī. Pēc gada, kad viņi bija parādījuši patiku piedalīties dievkalpojumā, viņi nokārtoja zināšanu pārbaudi un tika kristīti. Šādā veidā viņiem pievienojās arī radi, un veidojās kristiešu kopienas.

Ekumenisms un dialogs ar viesiem

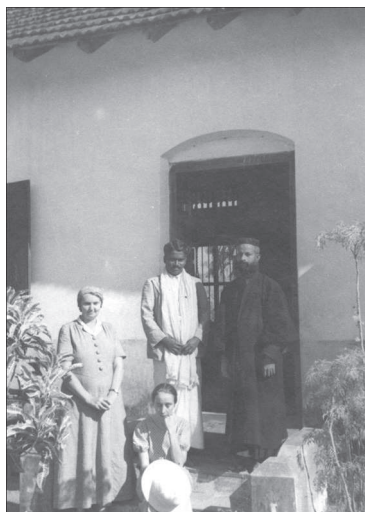
Mans tēvs rakstīja, ka Anna Irbe bija Baznīcas vienības simbols ar celmlauzes iedvesmas spēku, ko viņa bieži parādīja sadraudzībā ar bīskapiem, ašramu vadītājiem un misionāriem, kuri apciemoja Karunāgarapurī. Starp divpadsmit bīskapiem bija pārstāvji no pareizticīgo, anglikāņu, metodistu, luterāņu un katoļu Baznīcas.

Bīskaps Pakenams Valšs (*Packenham Walsh*) kopā ar sievu, abi angļi, uzturējās Karunāgarapurī trīs mēnešus pirms izveidoja savu ašramu (miera un garīgās atjaunošanās centrs — *tulk.*) netālu no Koimbatoras. Viņi rīkoja grupu lūgšanas un meditācijas. Tādējādi gan eiropieši, gan indieši atrada Karunāgarapurī mājas, kur varēja piedzīvot gan garīgu sadraudzību, gan saņemt pajumti un ēdienu.

Masu kustība

Koimbatoras apgabalā četrdesmitajos gados cilvēki masveidā pievienojās Baznīcai — apmēram 3500 cilvēku no piecpadsmit ciemiem.

Anna un G. Stīvens bija ekumenisma celmlauži. Viņi rīkoja sanāksmes un vasaras nometnes maija brīvdienų laikā.

Anna Irbe un mācītājs Stīvens kopā ar viesiem

Uz trim dienām apmēram simts mācītāju un jauni vīrieši un sievietes no pilsētu luterāņu, anglikāņu, metodistu un kongregacionālistu baznīcām ieradās Karunāgarapurī. No rītiem viņiem bija lūgšanas, kā arī bīskapu un garīdznieku vadītas meditācijas un uzrunas. Vakaros viņi kopā ar vietējiem grupu vadītājiem apciemoja ciemus, atgriežoties viņi priecīgi dziedāja garīgās dziesmas. Mans tēvs rakstīja: “Liturģijas ekumeniskais aspekts, Svētais vakarēdiens un garīgā sadraudzība deva lielu prieku, kopīgais mērķis bija slavēt un godināt mūsu Kungu.”

Amaladass, mans tēvs un māte rakstīja par lielo sanāksmi 1953. gadā, kad Anna Irbe jau bija pensijā. No Zviedrijas ieradās bīskaps Brilots (*Brilioth*). Klāt bija arī Koimbatoras apgabala valdības vadītājs ar saviem pavadoņiem.

Ieradās daudzi misionāri un mācītāji. Trīs tūkstošiem cilvēku, kuru skaitā bija draudzes no ciemiem, tika pasniegta maltīte. Mana māte rakstīja, ka viņa nevar aizmirst skatu, kā Baznīca un valsts sēdēja līdzās. Ja ir šāda sadarbība, grūtdieņu labā var izdarīt lielas lietas.

Pēc 1953. gada

Pēc 1953. gada mans tēvs tika pārcelts uz Tričijas (*Trichy*) apgabalu. Karunagarapuri kļuva par sieviešu centru un attīstījās jaunā virzienā. Kad tur 1991. gadā ciemojās Marika Vidiņa un Austris Rāviņš no Rīgas, Marika rakstīja: “Projekts, kuru sāka Anna Irbe, ir audzis. Mēs pamanām Latvijas lauku klātbūtni, bet pāri visam brīva un mūžīga gara klātbūtni.”

2005. gada februārī mēs ar Ričardu (Violetas Stīvenas vīrs — *tulk. piez.*) apciemojām Karunagarapuri. Tas vēl joprojām ir dzīvīgs patvērums sievietēm. Meiteņu internāts zeļ, tomēr nepieciešami līdzekļi, lai darbu turpinātu.

Misijas darbs Karuneipurī un Kalpundi rajonos

1968. gadā šajos rajonos mācītājs Stīvens ar Annas Irbes palīdzību sāka jaunu latviešu misijas darbu. Annai Irbei jau bija pāri septiņdesmit. Mācītāji Grosbahs, Cepure, Vējiņš, Klīves un Šmiti, kā arī daudzi citi atbalstīja un palīdzēja attīstīt šo misijas darbu.

Dr. Klīve apmeklēja misiju katru gadu, dodams vērtīgus padomus. Kad viņa sieva Vija kļuva par Misijas vadītāju, viņa sniedza milzīgu atbalstu un to dara joprojām, informējot par darbu un vācot līdzekļus.

Pēc 1993. gada es uzturēja darbu dzīvu, apciemojot savu tēvu un misiju trīs reizes gadā skolas brīvdienā laikā. Pēc viņa nāves 1995. gadā mūs apmeklēja Misijas direktors mācītājs Šmits 1996. gadā un arhibīskaps Rozītis 1999. gadā.

Kad 2000. gadā es aizgāju pensijā, Kalpundi mājas augšstāvā tika uzbūvētas trīs guļamistabas ciemiņiem. Līdz šim trīs latvieši — mācītājs Šmits, Vija Klīve un žurnāliste Ieva Puķe ir šeit uzturējušies, ar savu klātbūtni iedrošinot un iedvesmojot ļaudis.

Tagad Ričards ir uzņēmies lielo grāmatvedības un vispārīgās uzraudzības darbu. Mēs cenšamies Karunāgarapurī turpināt brīnišķīgo darbu un piemēru, ko aizsāka Anna Irbe un mācītājs Stīvens, piemērojot to cilvēku vajadzībām tagad — 2005. gadā, piemērojot idejas un ļaujot darbam augt un sazaroties.

Pats svarīgākais ir **būt tur**, dzīvot ciemā, vēlēties piedalīties Dieva darbā.

Anna Irbe rakstīja: “Latviešu misijas darbs Indijā nav cilvēka darbs, tā ir Dieva griba un Dieva darbs.”

Divas nedēļas pirms savas nāves 1973. gada 13. februārī viņa kā parasti, apmeklēja Karuneipurī, kur viņa mīlēja būt kopā ar atraitnēm un bērniem. Atceļā Omīte teikusi manam tēvam: “Neuztraucies par naudu, uzticies Dievam, palīdzība nāks no nezināmiem avotiem.” Un pārsteidzoši, bet tā ir taisnība, pat 2005. gadā.

Anna Irbe pensijā

Pēc 1949. gada Anna dzīvoja vēsajos Nilgiri kalnos Kunūras pilsētā. Mēs, Stīvenu bērni, dzīvojām pie Omītes — Annas Irbes, un gājām vietējā angļu katoļu skolā. Omīte rūpējās par veselīgām, pilnvērtīgām dažādu tautu maltītēm. Viņa mācīja mums priecāties par dzīvi, bet visvairāk par kristīgu dzīvi ar augstu morāli.

Omīte pavēra mums pasaules mēroga perspektīvu, kā raudzīties uz politiku, kultūru, rasēm un sabiedrības paradumiem.

Ēdienreizes bija aizraujošas — eksotisks ēdiens un ārzemju viesi. Reiz pie mums vienlaicīgi bija apmetušies — krievu pareizticīgo grupa, krievu mūķene, amerikāņu mūks un skotu priesteris.

Šāds dzīvesveids deva mums pašpaļāvību turpmākajā dzīvē, saskaroties ar dažādiem cilvēkiem un kultūrām. Anna Irbe palīdzēja daudziem misionāriem atpūsties un atgūt spēkus vēsajos Kunūras kalnos. Viņa zināja septiņas valodas, un viņas nams bija svētnīca daudziem.

Viņa mums iedvesa pašvērtības apziņu, mācīja kritiski domāt, nepakļauties pūlim un it īpaši, apzināties citus cilvēkus un būt atbildīgiem par saviem līdzcilvēkiem, sevišķi par tiem, kuri nav tik apdāvināti. Jebkurš bērns, kam viņa bija vajadzīga, varēja pie viņas dzīvot, pat tad, kad jau bija pieaudzis. Viņa teica: “Nedomājiet, ka tiksiet no manis vaļā, kad es nomiršu. Es būšu tuvumā.”

Kas padarīja Annu Irbi par to, kas viņa bija?

Pirmkārt, nelokāma ticība un drosme — kā viņas tēvam, kurš revolucionāram ar ieroci rokās Dzērbenes baznīcā teica: “Šauj!” Otrkārt, viņa bija dziļi garīga — ikdienas lūgšanas un meditācijas saskaņā ar Dievu un Viņa mērķiem. Viņa lasīja ļoti daudz un tāpat rakstīja. Treškārt, viņai bija nākotnes redzējums un mērķis, kā arī garīgs spēks un griba — par spīti viņas tēva bailēm — piepildīt savu sapni. Arī manam tēvam bija stipra griba, un viņiem bieži bija strīdi. Manas mātes mierīgums ienesa mieru. Visbeidzot, Annai Irbei piemita optimisms, mīlestība uz dzīvi, siltums, kurš apņēma katru, kas ar viņu tikās. Tolstoja “kristīgā vienkāršība” bija ar viņu līdz pat nāvei. Viņai bija tikai

trīs vai četras kleitas, dažas gleznas, ieraksti un grāmatas no Latvijas, burciņa ar Latvijas zemi, un šīs smiltis pēc viņas vēlēšanās tika izkaisītas virs viņas kapa 1973. gada 13. februārī.

Es atceros pēdējās brīvdienas kopā ar Omīti 1972. gada augustā Indijā, kad viņa atvadījās no Kunūras. Pēc viņas vēlēšanās es aizvedu viņu sešu stundu garajā ceļā pie maniem vecākiem. Kaut novārgusi, Omīte pārsteidzošā kārtā sagatavojās ceļam un kopā ar vecākiem atbrauca uz lidostu, lai atvadītos no manis. Viņas smaidošā seja, viņas optimisms, vēl joprojām ir ar mani.

No angļu valodas tulkojusi Zilgme Eglīte

Izmantotā literatūra:

1. G. Stīvena autobiogrāfija.
2. *Dr. Feldmaņa runas un nekrologs.*
3. Vējiņa, Zariņa, Meibelas Stīvenas raksti.
4. *Dr. Džona Stīvena, Amaladas Stīvena runas un atmiņas.*

Summary

Violet Stephen,

A woman ahead of her time — Missionary Anna Irbe

The author recalls memories of Latvia's first missionary to South India Anna Irbe (1890—1973), who was almost like a grandmother to all the Stephen children. Along with Tamil pastor Rev. G. Stephen and school headmistress Mabel Stephen, Anna Irbe in 1933 founded and developed the mission station of "Karunagarapuri" near Coimbatore in western Tamil Nadu. "Granny" Irbe envisioned Karunagarapuri as a unique Christian center, a holistic, self-supporting community where evangelistic, social, medical and agricultural activities all took place. There was a mission bungalow, a church cum school building, a dispensary for the sick, homes for children, widows and old people. Due to an abundant well, there was a working farm with mango and coconut trees, vegetable gardens, fields of grains,

cows, bullocks and hens. This was possible due to Anna Irbe's excellent organizational skills both in the practical running of Karunagarapuri and in the evangelistic and spiritual activities involving the Karunagarapuri inhabitants and people in nearby villages. 10 new congregations were formed.

Anna Irbe was liberal minded but also highly disciplined in her daily life, believed in ecumenism and knew several languages, and most of all had tremendous faith to sustain her. She compiled a prayer book with lyrics called *Jebamalai* (prayer garland), following the "Indianization" of worship. This *Jebamalai*, revised and recompiled, is still used today in the Tamil Evangelical Lutheran Church.

V. Stephen offers us also a more personal view of this extraordinary woman missionary, by revealing the important role that Granny had in the upbringing of the five Stephen children, of whom Violet was the oldest. Granny gave them a global perspective in politics, culture, race and social manners. She instilled in them a feeling of self-worth, a determination to think for themselves, to stand up for their rights, and most of all have an awareness of others and a responsibility to fellow men and women. [The Stephen children, after the death of Anna Irbe, their father and mother, are still actively involved in the mission work of evangelization and social and economic uplift of the poor in Tamil Nadu.]